

Program Wychowawczo-Profilaktyczny

Szkoły Podstawowej nr 1 im. św. Kazimierza w Kartuzach

Kartuzy 2022- 2025

SPIS TREŚCI

I Wstęp	3
II Kierunki polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024	5
III Podstawa prawna	6
IV Misja szkoły	8
V Sylwetka absolwenta	10
VI Cele ogólne i szczegółowe	11
VII Treści i zadania wychowawczo profilaktyczne	19
VIII Postępowanie w sytuacjach kryzysowych	27

I Wstęp

Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej im. św. Kazimierza w Kartuzach opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły w tym warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrekcję szkoły,

- ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w latach 2018-2022,
- przewidywanych zmian w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania,
- przeprowadzonych obserwacji na temat sytuacji wychowawczej, zagrożeń uzależnieniami w szkole i najbliższym środowisku;
- dotychczasowych doświadczeń szkoły;
- wniosków i analiz (wnioski z pracy zespołów przedmiotowych, wychowawczych, zespołu do spraw pomocy psychologiczno- pedagogicznej),
- wyników kontroli organu nadzoru pedagogicznego,
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowana przez dyrektora, uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).

Podstawowym celem realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym oraz wychowanie *czyli „proces wspierania dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży”*.

Podstawowe zasady realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),

- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,

II Kierunki polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024

1. Kontynuacja działań na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, w tym wsparcie powrotu do szkół języka łacińskiego jako drugiego języka obcego.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
3. Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego.
4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.
5. Rozwój kształcenia zawodowego i uczenia się w miejscu pracy w partnerstwie z przedstawicielami branż.
6. Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
7. Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
8. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.

9. Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
10. Wspieranie rozwoju nauki języka polskiego i oświaty polskiej za granicą oraz tworzenie stabilnych warunków do nauczania języka polskiego za granicą przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego, Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą oraz beneficjentów przedsięwzięć i programów ustanowionych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

III Podstawa prawna

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1762).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1915). Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2021 r. poz. 1082).
- U S T A W A z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 1119).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 2050).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 276).
- Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach. (Dz.U. 2013 poz. 532).

- Rozporządzenie MEN z dnia 3 czerwca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. 2020 poz. 1008).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Ustawa z dnia z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz.685).
- Priorytety Ministra Środowiska na rok szkolny 2022/2023
- Plan nadzoru pedagogicznego Ministra Środowiska na rok szkolny 2022/2023.
- Statut Zespołu Szkół Leśnych im. inż. Jana Kloski w Goraju.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 493 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z 19 listopada 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w zakresie systemu informacji oświatowej w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. z 2020 poz. 2057 ze zm.),
- Wytyczne MEN, MZ i GIS dla publicznych i niepublicznych szkół i placówek od 1 września 2020 r. dotyczące organizacji zajęć w szkole i placówce.

Ponadto wykorzystano:

- Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego” – sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie kwiecień 2020 – styczeń 2021).

- Wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w czerwcu 2022 roku, wśród uczniów i nauczycieli, zgodnie z programem Szkoła Odpowiedzialna Cyfrowo, fundacji Dbam o Mój Zasięg

IV Misja szkoły

„Szkoła przyjazna i wymagająca”

Nasza szkoła zamierza osiągnąć, w partnerskich stosunkach z rodzicami, wysoki poziom edukacji oraz wychowania w duchu wartości patriotycznych i europejskich oraz tolerancji religijnej i światopoglądowej.

Szkoła stwarza warunki i motywuje uczniów do stałego rozwoju wspierając ich w procesie zdobywania nowych doświadczeń, tak by mogli w pełni realizować swoje uzdolnienia.

Dążymy do:

- optymalnego wykorzystania potencjału naszych uczniów poprzez stosowanie nowoczesnych i różnorodnych form i metod pracy (stosowanie oceniania kształtującego) oraz podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pedagogicznej w celu stałego uaktualniania wiedzy z zakresu dydaktyki i wychowania;
- kształtowania u uczniów postawy otwartości na różnorodność i szacunek oraz postawę patriotyczną i obywatelską;
- rozwijania oferty edukacyjnej w kierunku podniesienia jej atrakcyjności, różnorodności i innowacyjności;
- zapewnienia uczniom możliwości osiągnięcia pełni rozwoju w obszarach: intelektualnym, emocjonalnym, fizycznym, społecznym, moralnym.

Proces wychowawczy w naszej szkole ukierunkowany jest na wartości, które wyznaczają **cele wychowania** i kryteria jego oceny. Zakłada przede wszystkim podmiotowe traktowanie ucznia. Profilaktyka i działania pomocowe są także skupione na wsparcia psychicznym uczniów w trakcie i po wygaśnięciu epidemii COVID-19.

Proces wychowawczy wyraża się w zapewnieniu uczniom bezpiecznych warunków, przyjaznej atmosfery do nauki w uwzględnieniu indywidualnych możliwości i potrzeb edukacyjnych.

Wartości, które w szczególny sposób są promowane w szkole:

- szacunek;
- rodzina, przyjaciele, pozytywne relacje z innymi ludźmi;
- bezpieczeństwo;
- tożsamość (indywidualna, kulturowa, narodowa, regionalna, etniczna);
- ojczyzna, patriotyzm, symbole narodowe, pamięć historyczna.
- zdrowie;
- samodzielność;
- pracowitość;
- przyroda, ochrona środowiska, cele zrównoważonego rozwoju;
- kultura, sztuka, piękno, harmonia;
- wiedza, rozwój;
- wolność;

Przekazywane wartości mają na celu doprowadzenie do osiągnięcia przez uczniów pełnej dojrzałości, której emanacją jest posiadanie przez nich określonych postaw :

- prospołecznych;
- patriotycznych;
- obywatelskich;
- prozdrowotnych;
- proekologicznych;
- twórczych;
- moralnych;
- poznawczych;

V SYLWETKA ABSOLWENTA

Dążeniem Szkoły Podstawowej nr 1 im. św. Kazimierza w Kartuzach jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19) i cywilizacyjnymi,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego),

- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy),
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole.

Kompleksowe podejście do procesu wychowawczego prowadzonego w szkole zapewnia spójność programu ze szkolnym zestawem programów nauczania uwzględniających wymagania opisane w podstawie programowej oraz ścisłej współpracy wszystkich pracowników szkoły i rodziców uczniów.

VI Cele ogólne i szczegółowe

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19 oraz chorób cywilizacyjnych,
- **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz

dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej (epidemia COVID-19, sytuacja kryzysowa uczniów z Ukrainy),

- **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (rozprzestrzenianie się epidemii COVID-19,).

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- kształtowanie u uczniów postawy akceptacji i ciekawości poznawczej wobec różnic kulturowych prezentowanych przez uczniów – cudzoziemców,

- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych
- wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diety i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,

- rozwijanie i wzmocnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej pandemią COVID-19, działaniami wojennymi na terenie Ukrainy) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19, przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym,
- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,
- poszerzanie wiedzy uczniów na temat konsekwencji nadużywania multimediów (uzależnienie cyfrowe), pogłębianie wiedzy na temat bezpiecznego korzystania z Internetu,

- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnienia od multimediiów.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych, jako skutków sytuacji traumatycznych i kryzysowych (np. działania wojenne w Ukrainie),
- przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz

- o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią oraz uzależnieniami od innych środków zmieniających świadomość,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku uzależnienia cyfrowego
 - udostępnienie informacji o możliwościach różnorodnego wsparcia uczniów z Ukrainy.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły,
- wspieranie uczniów i wychowanków, u których zaobserwowano uzależnienie od technologii cyfrowych, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły (np. przekierowywanie ich uwagi na rozwój indywidualnych zainteresowań oraz angażowanie uczniów do aktywności w różnych dziedzinach).

Działania te obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji, objawów uzależnienia od technologii cyfrowych, objawów chorób cywilizacyjnych (np. nadwaga, brak aktywności fizycznej),
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET), o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- nauka bezpiecznego korzystania z Internetu,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców,
- troska o kondycję psychiczną uczniów przybywających do naszej szkoły z innych krajów,
- minimalizowanie negatywnych skutków sytuacji kryzysowej wywołanej działaniami wojennymi na terenie Ukrainy, w jakiej znaleźli się uczniowie przybyli z tego państwa.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),

- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem,
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

VII Treści i zadania wychowawczo-profilaktyczne

Cele szczegółowe i spodziewane efekty	Zadania/sposób realizacji	Realizator/osoba odpowiedzialna
PERMANENTNY ROZWÓJ – WARTOŚCI, NORMY, WZORY ZACHOWAŃ		
Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> ▪ świadomie planuje własny rozwój poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno; ▪ organizuje pracę własną i zespołową; ▪ zna procedurę i korzyści wynikające z mediacji, ▪ rozwiązuje problemy w sposób twórczy, jest samodzielny w myśleniu i działaniu; 	Doskonalenie umiejętności komunikowania się, postaw asertywnych, tolerancyjnych, autoprezentacji itp.	
	- godziny wychowawcze, - lekcje przedmiotowe	wychowawcy, nauczyciele
	- warsztaty na temat podniesienia poczucia własnej wartości, poznania swoich mocnych i słabych stron,	pedagog, psycholog
	- korzystanie z technologii informacyjnej (pracownia multimedialna);	wychowawcy, nauczyciele
- udział w olimpiadach i konkursach przedmiotowych;	wychowawcy, nauczyciele	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ uczestniczy w kulturze i życiu społecznym; ▪ łączy wysiłek intelektualny z rekreacją i sportem; ▪ poznaje własne style uczenia się; ▪ jest odpowiedzialnym uczestnikiem procesu zdalnego nauczania; ▪ roztropnie korzysta w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych; ▪ troszczy się o środowisko, jest świadomy zagrożeń cywilizacyjnych. 	- organizacja zajęć dodatkowych, rozwijających	wychowawcy, nauczyciele
	Rozwijanie umiejętności efektywnego uczenia się	
	-godziny wychowawcze, -lekcje przedmiotowe, -warsztaty z pedagogiem	wychowawcy, nauczyciele, pedagog
	Doskonalenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów	
	-wdrażanie do idei mediacji- rozpowszechnianie wiedzy dotyczące wypracowywania porozumienia w spornych kwestiach; -kurs mediacji dla chętnych uczniów; -inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych;	pedagog, psycholog, dyrektor
	- korzystanie z technologii informacyjnej (pracownia multimedialna);	wychowawcy nauczyciele,
	- udział w olimpiadach i konkursach przedmiotowych;	
	- organizacja zajęć dodatkowych, rozwijających	
	Uczestnictwo w kulturze	
	- wyjazdy do teatru, kina, muzeum, na imprezy kulturalne,	wychowawcy, nauczyciele
- wycieczki szkolne,	wychowawcy, nauczyciele,	
UMIEJĘTNOŚĆ RADZENIA SOBIE W SYTUACJACH TRUDNYCH		
Uczeń:	- spotkania ze specjalistami,	
	- zajęcia profilaktyczne,	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ odpowiedzialnie i bezpiecznie korzysta z technologii informacyjnej, ▪ potrafi określić negatywne skutki uzależnień, ▪ posiada wiedzę na temat konsekwencji stosowania używek; 	- omawianie zagadnień na lekcjach wychowawczych, zajęciach i warsztatach w internecie,	pedagog, psycholog, wychowawcy klas, instytucje wspierające działania
	- propagowanie życia bez nałogów,	
	- konkursy szkolne oraz pozaszkolne,	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ zachowuje się asertywnie; ▪ umie radzić sobie z negatywnymi emocjami i stresem; ▪ rozpoznaje zagrożenia cywilizacyjne (sekty, subkultury, manipulacje polityczno-gospodarcze, rasizm, terroryzm); ▪ wie, jak zachować się w sytuacjach kryzysowych oraz gdzie szukać pomocy; ▪ szanuje obowiązujące prawo. 	- włączanie rodziców w działalność profilaktyczną,	wychowawczo-profilaktyczne
	- pedagogizacja rodziców z zakresu profilaktyki uzależnień,	
	- stwarzanie poczucia bezpieczeństwa.	

EDUKACJA PROZDROWOTNA		
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przejawia troskę o zdrowie, kondycję fizyczną i psychiczną; - stosuje zasady higieny w życiu osobistym i w przestrzeni publicznej; - przestrzega zasad higieny pracy, - dba o środowisko naturalne. 	- godziny wychowawcze i lekcje przedmiotowe,	wychowawcy klas, pedagog, nauczyciele,
	- warsztaty na temat radzenia sobie z agresją i stresem,	pedagog, psycholog, wychowawcy klas
	- konkursy i turnieje tematyczne, olimpiady,	wychowawcy, nauczyciele, pedagog
	- segregowanie śmieci,	pracownicy szkoły
	- oszczędzanie wody i energii elektrycznej.	

Dbalność o rozwój fizyczny i psychiczny		
	- wycieczki, biwaki, wyjścia poza teren szkoły,	nauczyciele, wychowawcy klas
	- zajęcia sportowe,	nauczyciele wych. fiz.
	- szkolne i międzyszkolne rozgrywki sportowe.	nauczyciele wych. fiz., wychowawcy klas
	- promowanie postaw etycznych w sporcie,	
	- zapobieganie niepożądanym zachowaniom społecznym,	pedagog, psycholog,
	- spotkania ze specjalistami na temat uzależnień, bezpiecznego korzystania z internetu,	pedagog, psycholog, wychowawcy klas
	- współpraca z organizacjami zajmującymi się profilaktyką i leczeniem,	

KSZTAŁTOWANIE POSTAW SPOŁECZNYCH		
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie zasady życia społecznego; - przestrzega zasady dobrych obyczajów, kultury bycia, kultury języka; - współdziała w grupie, 	- spotkania z pedagogiem, psychologiem, przedstawicielami instytucji wspierających pracę opiekuńczo-wychowawczą Szkoły,	pedagog, specjaliści
	- organizowanie form pomocy koleżeńskiej,	wychowawcy, nauczyciele

<ul style="list-style-type: none"> - jest tolerancyjny, wrażliwy na krzywdę, pomaga innym; pomaga młodszym uczniom; - aktywnie uczestniczy w życiu społecznym, w tym poprzez organy przedstawicielskie i wolontariat; - ma poczucie tożsamości oraz tradycji szkolnej i narodowej; jest świadomy dziedzictwa cywilizacyjnego miejsca, regionu, ojczyzny i Europy, 	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje przedmiotowe i godziny wychowawcze, 	
	<ul style="list-style-type: none"> - imprezy, wycieczki edukacyjne i przedmiotowe, zajęcia integracyjne 	
	<ul style="list-style-type: none"> - obchody rocznic wydarzeń historycznych i świąt państwowych według kalendarza imprez, 	<ul style="list-style-type: none"> dyrekcja, nauczyciele, wychowawcy

	Przygotowanie do uczestniczenia w życiu społeczeństwa demokratycznego	
	<ul style="list-style-type: none"> - wybory do Samorządu Uczniowskiego, 	wychowawcy klas,
	<ul style="list-style-type: none"> - opieka nad pracą Samorządu Uczniowskiego, 	opiekunowie
	<ul style="list-style-type: none"> - godziny wychowawcze, 	wychowawcy klas
	Uwrażliwienie na krzywdę i zło, wolontariat	
	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja, udział i współpraca z instytucjami organizującymi pomoc charytatywną, 	Opiekun wolontariatu, pedagog, psycholog, nauczyciele

	<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie inicjatyw związanych z pomocą potrzebuującym, 	
	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postaw tolerancji, 	
	<ul style="list-style-type: none"> - zapobieganie niepokojącym i niepożądanym zachowaniom społecznym. 	
KSZTAŁCENIE ZAWODOWE		
	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie do wyboru szkoły ponadpodstawowej i przyszłego zawodu, 	
	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia doradztwa zawodowego, 	
<p>Uczeń</p> <ul style="list-style-type: none"> - świadomie planuje rozwój kariery zawodowej; - poznaje różne zawody i specyfikę pracy w różnych zawodach 	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania z osobami pracującymi w różnych zawodach 	<p>Nauczyciele, wychowawcy klas, nauczyciel doradztwa zawodowego</p>

BUDOWANIE POCZUCIA BEZPIECZEŃSTWA W SZKOLE

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Redukuje agresywne zachowania poprzez uczenie się sposobów rozwiązywania problemów, budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. - Uczy się podstaw negocjacji i mediacji. <ul style="list-style-type: none"> - Rozwija umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków. - Jest świadomy zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych. Uświadamianie odpowiedzialności za własne słowa używane na przykład w Internecie. Zagadnienia związane z cyberprzemocą. - Uczy się odpowiedzialnego korzystania z zasobów Internetu. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia profilaktyczne; - praca z pedagogiem/psychologiem szkolnym/ - spotkania ze specjalistami w ramach warsztatów i godzin wychowawczych - organizacja Miesiąca Profilaktyki i działania towarzyszące temu wydarzeniu 	<p style="text-align: center;">Pedagodzy szkolni/psychology/ inni specjaliści</p>
--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> - Zna zagadnienia takie jak, np. ochrona danych osobowych. - Objęcie szczególną pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów przeżywających trauma (dzieci uchodźcze), a także cudzoziemców mających bariere językową, jak również dzieci dotkniętych trudną sytuacją rodzinną. - - włączanie uczniów z Ukrainy oraz uczniów przybywających do nas z innych krajów w społeczność szkolną i klasową - - integrowanie społeczności klasowej i wewnątrzszkolnej 	<ul style="list-style-type: none"> - praca z pedagogiem/psychologiem szkolnym/ - spotkania ze specjalistami w ramach warsztatów i godzin wychowawczych 	<p>Wychowawcy/ pedagodzy/ nauczyciele</p>
---	--	---

**Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych
oraz w przypadku zagrożenia ucznia demoralizacją
w Szkole Podstawowej nr 1 im. św. Kazimierza w Kartuzach**

***Sytuacje uznawane za kryzysowe, wymagające interwencji omówione
w dokumencie.***

- **Zagrożenie pożarem, wybuchem i zatruciem.**

Należy postępować zgodnie z Wewnętrzną Instrukcją Ewakuacji Szkoły Podstawowej nr 1 im. św. Kazimierza w Kartuzach zamieszczonej w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego zarówno budynku przy ul. 3 Maja 14, jak i ul. Piłsudskiego 10.

- **Znalezienie przez nauczyciela lub innego pracownika szkoły na terenie placówki substancji przypominającej wyglądem narkotyk.**

- 1) Nauczyciel, zachowując środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz przed ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
- 2) Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, wzywa policję.
- 3) Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

- **Podejrzenie nauczyciela, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk.**

- 1) Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani plecaka ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.

- 2) O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
- 3) W przypadku, gdy uczeń mimo wezwania odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości plecaka, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znaną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
- 4) Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

- **Posiadanie przez uczniów narzędzi, przedmiotów i substancji niebezpiecznych.**

Za przedmioty niebezpieczne uważa się: scyzoryki i noże, duże metalowe sygnety, łańcuchy, szpikulce, kije, lasery, gaz, straszaki broni, palki gumowe lub plastikowe oraz inne niebezpieczne przedmioty, substancje chemiczne łatwopalne, wybuchowe i żrące, alkohol, nikotynę.

- 1) Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który jest świadkiem posiadania przez ucznia niedozwolonego narzędzia lub substancji, nakłania go do oddania niebezpiecznego przedmiotu i podejmuje działania zmierzające do jego zabezpieczenia (zachowując środki ostrożności deponuje w sekretariacie, gabinecie pedagoga lub zabezpiecza pomieszczenie, w którym znajduje się przedmiot przed dostępem innych uczniów).
- 2) Jeżeli uczeń nie chce oddać przedmiotu lub substancji nauczyciel interweniujący natychmiast powiadamia wychowawcę, pedagoga, a w uzasadnionych sytuacjach dyrektora szkoły.
- 3) Wychowawca bądź pedagog odbiera niebezpieczny przedmiot, przeprowadza rozmowę z uczniem wyjaśniając przyczyny przyniesienia tego przedmiotu, pouczając o grożącym niebezpieczeństwie oraz informując o sposobie ukarania.
- 4) Wychowawca lub pedagog informuje o zdarzeniu rodziców/ opiekunów prawnych ucznia, wzywa ich do szkoły i jeżeli jest to prawnie możliwe, oddaje przedmiot oraz sporządza notatkę w dokumentacji pedagoga szkoły.

- **Obecność na terenie szkoły osób niepożądanych, zachowujących się niewłaściwie lub zwierząt zagrażających bezpieczeństwu uczniów**

Zwierzę bez opieki właściciela na terenie szkoły:

- 1) Nauczyciel lub pracownik szkoły będący świadkiem zdarzenia izoluje dzieci od zwierzęcia (dzieci nie wychodzą z klasy, a gdy są na boisku na polecenie nauczycieli dyżurujących wracają do budynku szkoły).
- 2) Nauczyciel lub pracownik szkoły będący świadkiem zdarzenia zawiadamia pracownika obsługi.
- 3) Nauczyciel lub pracownik obsługi informują dyrekcję szkoły i podejmują działania zmierzające do odizolowania zwierzęcia.
- 4) Pracownik szkoły lub dyrektor wzywa Straż Miejską, ewentualnie służby weterynaryjne.

Osoby trzecie bezzasadnie przebywające na terenie szkoły lub osoby zachowujące się niewłaściwie na terenie szkoły

- 1) Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który stwierdził bezzasadny fakt przebywania osoby trzeciej w szkole prosi o opuszczenie jej terenu, a w przypadku odmowy zawiadamia pracowników obsługi lub dyrektora szkoły.
- 2) Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który stwierdził niewłaściwe zachowanie osoby trzeciej przebywającej w szkole stosuje słowne upomnienie, a w przypadku braku reakcji prosi o opuszczenie jej terenu i zawiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły.
- 3) W przypadku braku reakcji dyrektor szkoły zawiadamia Policję lub Straż Miejską.

- **Uszkodzenie lub zniszczenie mienia szkolnego**

- 1) Nauczyciel lub inny pracownik szkoły będący świadkiem zdarzenia podejmuje interwencję mającą na celu powstrzymanie dalszych działań sprawców, a następnie powiadamia wychowawcę lub pedagoga.
- 2) W przypadku braku ustalenia sprawcy, osoba stwierdzająca uszkodzenie mienia ustala podstawowe okoliczności zdarzenia, a następnie informuje wychowawcę lub pedagoga.
- 3) Wychowawca, a w przypadku jego nieobecności pedagog przeprowadza rozmowę dyscyplinującą ze sprawcą zdarzenia, ustala sposób jego ukarania i sporządza notatkę, która będzie umieszczona w dokumentacji pedagoga.

- 4) Wychowawca lub pedagog informuje o zdarzeniu rodziców/opiekunów prawnych sprawcy i wspólnie ustalają, jeżeli jest to możliwe, sposób i termin naprawy lub poniesienie przez ucznia odpowiedzialności takiego zachowania.
- 5) W przypadku stwierdzenia dużej szkody pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły podejmuje decyzję o zawiadomieniu policji.

- **Kradzieże na terenie szkoły**

- 1) Nauczyciel prowadzący zajęcia lub wychowawca, po otrzymaniu informacji od ucznia o kradzieży, przeprowadza z poszkodowanym i świadkami rozmowę w celu ustalenia okoliczności zdarzenia.
- 2) Nauczyciel podejmuje działania zmierzające do zwrotu skradzionego mienia poszkodowanemu, z wyłączeniem jednak przeszukania domniemanego sprawcy.
- 3) Nauczyciel, który podjął wstępną interwencję, przekazuje informację o zdarzeniu wychowawcy klasy poszkodowanego i sprawcy, a w przypadku jego nieobecności pedagogowi.
- 4) Wychowawca lub pedagog, jeżeli istnieje taka konieczność, kontynuują wyjaśnianie okoliczności zdarzenia.
- 5) Wychowawca lub pedagog przeprowadza rozmowę ze sprawcą zdarzenia oraz jego rodzicami/opiekunami prawnymi. Rozmowa obejmuje informacje o ustalonych okolicznościach zdarzenia, ustalenie formy i terminu zwrotu skradzionego mienia, sposób ukarania sprawcy.
- 6) Wychowawca lub pedagog przeprowadza rozmowę z poszkodowanym i jego rodzicami/opiekunami prawnymi przekazując ustalenia podjęte podczas spotkania ze sprawcą i jego rodzicami/opiekunami prawnymi.
- 7) W uzasadnionym przypadku pedagog i wychowawca w porozumieniu z dyrektorem szkoły podejmują decyzję o zawiadomieniu policji. O tym fakcie informują rodziców/prawnych opiekunów poszkodowanego i sprawcy.

Postanowienia dodatkowe

- *Szkoła nie odpowiada za przedmioty wartościowe, niezwiązane z procesem dydaktyczno-wychowawczo – opiekuńczym, np. pieniądze, telefony komórkowe, tablet, biżuterię, odtwarzacze MP3 i MP4, gry elektroniczne, ubrania, zabawki itp.*
- *Na lekcji wychowania fizycznego rzeczy pozostawione są w szatni i zamykane na klucz,*

a uczniowie nie mają prawa podczas lekcji wchodzić do szatni.

- **Wypadek podczas zajęć szkolnych, zajęć pozalekcyjnych oraz podczas przerw śródlekcyjnych**

Wypadek ucznia – nagłe zdarzenie powodujące uraz, wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło w czasie pozostawiania ucznia pod opieką szkoły: na terenie szkoły lub poza terenem szkoły (wycieczki, wyjścia pod opieką nauczycieli, „zielona szkoła” itp.).

- 1) Nauczyciel będący świadkiem wypadku niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, udziela pierwszej pomocy, wzywa pielęgniarkę szkolną (w przypadku jej nieobecności niezwłocznie powiadamia sekretariat szkoły), a w razie zagrożenia zdrowia i życia informuje o tym sekretariat i dyrektora szkoły, którzy wzywają pogotowie ratunkowe.
- 2) Nauczyciel lub pielęgniarka szkolna o wypadku niezwłocznie powiadamia rodziców/opiekunów prawnych ucznia, a w przypadku ciężkiego wypadku również dyrektora szkoły.
- 3) Nauczyciel informuje o okolicznościach wypadku pielęgniarkę, która sporządza protokół wypadku. Jeśli pielęgniarki nie ma, nauczyciel sam sporządza notatkę z wypadku.
- 4) Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone i wyprowadza pozostałe dzieci z pomieszczenia. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy.
- 5) O każdym wypadku ciężkim dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie pracownika służby bhp.
- 6) O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie prokuratora, policję i kuratora oświaty.
- 7) O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.
- 8) Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki i odpowiada za nie.

- **Nagła niedyspozycja zdrowotna ucznia, zasłabnięcie**

Nagła niedyspozycja zdrowotna ucznia – gorączka, dolegliwości żołądkowe, dolegliwości bólowe, duszności, krótkotrwałe omdlenia i zasłabnięcia.

- 1) Nauczyciel prowadzący zajęcia lub nauczyciel dyżurujący dokonuje wstępnej oceny sytuacji, zapewnia uczniowi opiekę i udziela pierwszej pomocy, a w razie potrzeby informuje pielęgniarkę szkolną poprzez wyznaczonego ucznia.
- 2) Pielęgniarka określa stan zdrowia ucznia i w razie konieczności informuje rodziców dziecka oraz ustala dalszą opiekę nad dzieckiem.
- 3) W przypadku nieobecności pielęgniarki nauczyciel powiadamia o zaistniałej sytuacji sekretariat szkoły poprzez wyznaczonego ucznia. Osoba odbierająca informację powiadamia rodziców/prawnych opiekunów i ustala sposób odebrania dziecka ze szkoły.
- 4) Do momentu odebrania przez rodziców/ opiekunów prawnych lub przyjazdu pogotowia uczeń pozostaje pod opieką nauczyciela lub pielęgniarki szkolnej lub innej osoby wyznaczonej przez dyrektora szkoły.
- 5) W przypadku, gdy istnieje obawa, że zagrożone jest zdrowie i życie dziecka nauczyciel wzywa pogotowie ratunkowe, zawiadamia dyrektora szkoły, rodziców/ opiekunów prawnych ucznia.

- **W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji**

Nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

- 1) Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
- 2) Wychowawca informuje o fakcie pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.
- 3) Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział w programie terapeutycznym.
- 4) Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie

powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).

- 5) Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach tych instytucji.
- 6) W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 par. 2 kodeksu postępowania karnego, dyrektor szkoły jako przedstawiciel instytucji jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

- **Podejrzanie nauczyciela, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków.**

- 1) Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy i pedagoga szkolne.
- 2) Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
- 3) Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszy policji decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
- 4) Dyrektor szkoły wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielania pomocy medycznej.
- 5) Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny bądź swoim zachowaniem daje powód do zagrożenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób.
- 6) Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.
- 7) Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43 § 1 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu

w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

- **Postępowanie w sytuacji posiadania bądź stwierdzenia palenia tytoniu (papieros tradycyjny, elektroniczny) oraz zażywania tabaki innych wyrobów tytoniowych przez ucznia**

- 1) Nauczyciel nakazuje uczniowi zwrot tytoniu (papierosów tradycyjnych, elektronicznych, tabaki oraz innych wyrobów tytoniowych) i informuje o zdarzeniu wychowawcę klasy. Papierosy lub inne wyroby tytoniowe zostają oddane wyłącznie rodzicom/ opiekunom prawnym.
- 2) Wychowawca powiadamia o zdarzeniu rodziców /prawnych opiekunów ucznia oraz pedagoga, który odnotowuje fakt w dokumentacji.
- 3) Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem przeprowadza rozmowy z uczniem i jego rodzicami/ opiekunami prawnymi. *Rozmowa obejmuje informacje o ustalonych okolicznościach zdarzenia, konsekwencjach palenia tytoniu, formie ukarania ucznia.*

- **Ucieczka ucznia ze szkoły w czasie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych**

- 1) Nauczyciel, który stwierdził fakt ucieczki ucznia odnotowuje nieobecność w dzienniku lekcyjnym i powiadamia telefonicznie rodziców/ opiekunów prawnych ucznia. O zaistniałym fakcie informuje wychowawcę klasy.
- 2) Wychowawca przeprowadza rozmowy z uczniem i jego rodzicami/ opiekunami prawnymi. *Rozmowa ma na celu ustalenie przyczyn ucieczki z lekcji oraz przekazanie informacji o konsekwencjach takiego postępowania.*
- 3) W przypadku utrudnionego kontaktu z rodzicami/ opiekunami prawnymi ucznia wychowawca wzywa ich do szkoły listem poleconym, którego kserokopię zachowuje.
- 4) Jeżeli problem powtarza się, wychowawca informuje pedagoga szkolnego, który przeprowadza ponowną rozmowę z uczniem i jego rodzicami/ opiekunami prawnymi.
- 5) W przypadku braku poprawy zachowania lub braku zainteresowania ze strony rodziców/ opiekunów prawnych pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły podejmuje inne, przewidziane prawem czynności.
- 6) Powtarzające się ucieczki pedagog zgłasza do sądu rodzinnego.

- **Wagary, powtarzające się nieusprawiedliwione nieobecności na lekcjach**

Zgodnie ze Statutem Szkoły dotyczącym zasad usprawiedliwiania nieobecności na lekcjach: Uczeń ma obowiązek przedstawić wychowawcy lub innemu nauczycielowi usprawiedliwienie za czas nieobecności natychmiast po powrocie do szkoły, ale nie później niż w ciągu dwóch tygodni od momentu ustania absencji.

Jeśli ten warunek nie zostanie spełniony, uczeń ma godziny nieusprawiedliwione, co wpływa na ocenę z zachowania.

Wszystkie godziny nieusprawiedliwione w terminie - uważane są za wagary.

- 1) Wychowawca w przypadku opuszczania przez ucznia pojedynczych lekcji lub całych dni bez usprawiedliwienia każdorazowo informuje rodzica/prawnego opiekuna o absencji i ustala przyczynę nieobecności.
- 2) W przypadku utrudnionego kontaktu z rodzicami/ opiekunami prawnymi ucznia wychowawca lub pedagog wzywa ich do szkoły listem poleconym, którego kserokopię zachowuje.
- 3) Wychowawca lub pedagog przeprowadza rozmowy z uczniem i jego rodzicami/ opiekunami prawnymi i odnotowuje ten fakt w dokumentacji wychowawcy i pedagoga szkolnego. *Rozmowa ma na celu przekazanie informacji o konsekwencjach opuszczania zajęć lekcyjnych, formie ukarania ucznia oraz zobowiązanie rodziców/ opiekunów prawnych do większej kontroli nad dzieckiem.*
- 4) Jeżeli w rodzinie został ustanowiony przez sąd nadzór kuratora, wychowawca lub pedagog powiadamia o powyższej absencji ucznia również kuratora, a fakt odbycia rozmowy odnotowuje w dokumentacji pedagoga szkoły.
- 5) Jeżeli podjęte działania nie przynoszą pozytywnego skutku dyrektor szkoły kieruje sprawę na drogę postępowania egzekucyjnego.

- **Oddalenie się ucznia od grupy w czasie wycieczki szkolnej na terenie miasta i poza miejscem zamieszkania**

- 1) Opiekun grupy/ kierownik wycieczki ustala okoliczności oddalenia i podejmuje natychmiastowe poszukiwania zaginionego ucznia:
 - a) poza miejscem zamieszkania poszukiwanie podejmuje kierownik wycieczki, a grupa z opiekunami pozostaje w ustalonym miejscu,
 - b) w miejscu zamieszkania opiekun grupy telefonicznie informuje dyrekcję szkoły, która

deleguje osobę do doprowadzenia grupy do szkoły, a opiekun podejmuje poszukiwania.

- 2) Po odnalezieniu ucznia opiekun grupy/ kierownik wycieczki:
 - wyjaśnia przyczyny, które doprowadziły do takiej sytuacji,
 - uświadamia odnalezionej osobie konsekwencje jej zachowania,
 - jeśli oddalenie było nieświadome, przypomina regulamin wycieczki i udziela uczniowi upomnienia,
 - jeśli oddalenie było świadome – przypomina regulamin wycieczki i informuje ucznia o sposobie ukarania,
 - informuje rodziców/ opiekunów prawnych.
- 3) Jeśli poszukiwania ucznia są bezskuteczne, opiekun/kierownik grupy informuje policję, dyrektora szkoły i rodziców/opiekunów prawnych.
- 4) Jeśli oddalenie od grupy będzie się powtarzało, uczestnictwo ucznia w następnej imprezie turystycznej zostanie zawieszona.

- **Nieodebrane dziecko ze świetlicy szkolnej przez rodziców/ opiekunów i samowolne oddalenie się dziecka ze świetlicy.**

Samowolne oddalenie się dziecka ze świetlicy

- 1) Nauczyciel świetlicy ustala okoliczności oddalenia i podejmuje natychmiastowe poszukiwania zaginionego ucznia, odnotowuje w dokumentacji jego nieobecność. W przypadku, jeśli pełni opiekę jednoosobowo, powiadamia o fakcie dyrekcję szkoły.
- 2) Po odnalezieniu ucznia nauczyciel udziela mu upomnienia i informuje o konsekwencjach rodziców/ opiekunów prawnych oraz wychowawcę klasy.
- 3) W przypadku nieodnalezienia dziecka nauczyciel świetlicy informuje o fakcie dyrektora szkoły, rodziców /opiekunów prawnych.
- 4) Jeśli dalsze poszukiwania podjęte przez szkołę i rodziców nie przynoszą oczekiwanego rezultatu, dyrektor szkoły powiadamia policję.
- 5) Jeżeli zachowanie powtarza się nauczyciel świetlicy informuje pedagoga i wychowawcę klasy, którzy w porozumieniu z rodzicami podejmują działania zapobiegawcze.

Uczeń nieodebrany ze świetlicy

- 1) Nauczyciel świetlicy kontaktuje się telefonicznie z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka ustala przyczyny zdarzenia i zapewnia dziecku opiekę do czasu ich przybycia.

- 2) Nauczyciel świetlicy przypomina rodzicom/opiekunom prawnym, że są zobowiązani do punktualnego odbioru dziecka ze świetlicy.
- 3) W przypadku braku kontaktu z rodzicami/ opiekunami prawnymi nauczyciel niezwłocznie powiadamia dyrektora lub wicedyrektora szkoły.

Brak kontaktu z rodzicami/opiekunami prawnymi ucznia

- 1) W przypadku, gdy rodzic/opiekun prawny nie kontaktuje się z wychowawcą w czasie wyznaczonym, wychowawca prosi rodzica/ opiekuna prawnego o przybycie do szkoły, wykorzystując różne formy nawiązywania kontaktu z rodzicem: wysłanie wiadomości przez e - dziennik, wpis w dzienniczku ucznia, kontakt telefoniczny. Podjęte działania dokumentuje w dzienniku lekcyjnym.
- 2) W przypadku braku reakcji ze strony rodzica/ opiekuna prawnego wychowawca wysyła list polecony za potwierdzeniem odbioru.
- 3) W przypadku, gdy rodzic/ opiekun prawny nadal nie reaguje na wezwanie, wychowawca w porozumieniu z pedagogiem i dyrektorem szkoły podejmuje dalsze przewidziane prawem działania.

- **Zachowanie uniemożliwiające prowadzenie lekcji (wulgarnie zachowanie w stosunku do rówieśników i nauczycieli, głośne rozmowy, chodzenie po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela itp.)**

- 1) Nauczyciel prowadzący zajęcia upomina słownie ucznia, przeprowadza z nim rozmowę, a w przypadku braku reakcji, informuje o zachowaniu rodziców/ opiekunów ucznia osobiście lub wpisując odpowiednią notatkę do e-dziennika. Na kolejnej lekcji kontroluje fakt zapoznania się rodzica z notatką.
- 2) W sytuacji wymagającej natychmiastowej interwencji innych osób nauczyciel powiadamia pedagoga lub dyrektora szkoły poprzez skierowanie do sekretariatu wyznaczonego ucznia z klasy.
- 3) Nauczyciel prowadzący zajęcia informuje o zdarzeniu wychowawcę i sporządza odpowiednią notatkę w dzienniku lekcyjnym.
- 4) Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem oraz jego rodzicami / opiekunami prawnymi i wyciąga konsekwencje.
- 5) W przypadku braku poprawy zachowania wychowawca w porozumieniu i w obecności

nauczyciela prowadzącego oraz pedagoga przeprowadza rozmowę z uczniem oraz jego rodzicami/opiekunami prawnymi. W przypadkach trudnych, konsultuje się z zespołem wychowawczym (wychowawca, pedagog, psycholog) w celu podjęcia działań zmierzających do poprawy zachowania ucznia.

- **Postępowanie w sytuacji zachowania agresywnego wobec uczniów, nauczycieli i innych pracowników szkoły oraz osób przebywających w szkole**

Zachowania agresywne uczniów i innych osób nieletnich w stosunku do rówieśników

- 1) Nauczyciel szkoły przerywa zachowanie agresywne, którego jest świadkiem i jeżeli jest taka możliwość przeprowadza wstępną rozmowę z uczniem i ustala okoliczności zdarzenia.
- 2) Nauczyciel informuje wychowawcę o zdarzeniu i wstępnych ustaleniach, a w uzasadnionych przypadkach pedagoga.
- 3) Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem, sporządza notatkę w dzienniku lekcyjnym i wyciąga konsekwencje.
- 4) Wychowawca informuje poprzez wpis do e-dziennika rodziców/ opiekunów prawnych ucznia o zdarzeniu i konsekwencjach poniesionych przez ucznia.
- 5) Jeżeli zachowania agresywne powtarzają się, wychowawca informuje pedagoga szkolnego, który podejmuje inne działania:
 - przeprowadza rozmowę interwencyjną w obecności rodziców i policjanta ds. nieletnich,
 - wnioskuje o zwołanie zespołu wychowawczego (wychowawca, pedagog i psycholog), który ustali dalszą strategię działań. Pedagog sporządza z podjętych działań notatki umieszczone w dokumentacji pedagoga.
- 6) W sytuacji, kiedy uczeń w dalszym ciągu stwarza zagrożenie dla innych uczniów, pedagog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły i wychowawcą ucznia kieruje wnioskiem do sądu rodzinnego o zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji ucznia.

- **Postępowanie wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa, (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.)**

- 1) Nauczyciel niezwłocznie informuje o zdarzeniu pedagoga oraz dyrektora szkoły i jeśli jest to możliwe, zatrzymuje i przekazuje sprawcę dyrekcji lub pedagogowi szkolnemu. Dyrektor

szkoły wzywa policję.

- 2) Nauczyciel zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje policji.
- 3) Pedagog w porozumieniu z nauczycielem lub wychowawcą ustala wstępnie okoliczności czynu, świadków zdarzenia i przekazuje te informacje policji.
- 4) Pedagog powiadamia rodziców / opiekunów prawnych ucznia- sprawcy i sporządza notatkę w dokumentacji pedagoga.
- 5) Pedagog jest obecny podczas wykonywania czynności przez policję przewidzianych prawem.
- 6) W sytuacjach wyjątkowych (zagrożenie życia, nieobecność dyrekcji i pedagoga w godzinach zajęć popołudniowych w szkole, zajęć poza szkołą) nauczyciel bezzwłocznie powiadamia o przestępstwie (zdarzeniu) policję.

- **Postępowanie wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego**

- 1) Nauczyciel udziela pierwszej pomocy lub zapewnia jej udzielenie, wzywa pielęgniarkę, a w razie konieczności karetkę pogotowia.
- 2) Nauczyciel niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły i pedagoga oraz rodziców/ opiekunów prawnych ucznia.
- 3) Pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły powiadamia policję i ustala okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia. Uzyskane informacje przekazuje policji i rodzicom/prawnym opiekunom. Z podjętych działań sporządza notatkę umieszczoną w dokumentacji pedagoga.

- **Postępowanie w przypadku agresji ucznia wobec nauczyciela, pracownika szkoły, innych osób dorosłych przebywających w szkole.**

- 1) Nauczyciel/ pracownik szkoły/ inna osoba informuje o zdarzeniu pedagoga lub dyrektora szkoły.
- 2) Pedagog ustala przebieg zajścia i świadków zdarzenia. Sporządza notatkę w dokumentacji pedagoga.
- 3) Pedagog wzywa do szkoły rodziców / opiekunów prawnych ucznia, informuje o zdarzeniu i dalszym postępowaniu wobec ucznia.

- 4) W uzasadnionych przypadkach pedagog szkoły wnioskuję o zwołanie zespołu wychowawczego (wychowawca, pedagog, psycholog), który ustali dalszą strategię działań.
- 5) Zawiadomienie policji w przypadku osób dorosłych (poza nauczycielami) pozostaje w gestii osoby pokrzywdzonej z powództwa cywilnego.
- 6) W przypadku nauczycieli powiadomienie policji pozostaje w gestii pokrzywdzonego nauczyciela lub dyrekcji szkoły w porozumieniu z nauczycielem (ze względu na fakt, iż nauczyciel jest funkcjonariuszem publicznym podczas wykonywania obowiązków służbowych).
- 7) W sytuacji wyjątkowej (zagrożenia życia, nieobecności dyrektora, nieobecności pedagoga w godzinach zajęć popołudniowych w szkole) nauczyciel/ pracownik szkoły zawiadamia niezwłocznie o zdarzeniu policję.

- **Postępowanie w przypadku agresywnego zachowania rodziców i innych osób dorosłych przebywających na terenie szkoły wobec uczniów**

- 1) Nauczyciel/ pracownik szkoły podejmuje próbę przerwania zachowania agresywnego i wstępnego rozpoznania okoliczności zdarzenia.
- 2) Nauczyciel/ pracownik szkoły powiadamia dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji.
- 3) W przypadku, gdy osoba dorosła nie zaprzestała zachowania agresywnego, dyrektor szkoły zawiadamia policję.
- 4) W sytuacji wyjątkowej (zagrożenia życia, braku dyrekcji w godzinach zajęć popołudniowych w szkole) nauczyciel/ pracownik szkoły niezwłocznie powiadamia policję.

- **Postępowanie wobec ofiar przemocy fizycznej i psychicznej w rodzinie**

- 1) Nauczyciel, który podejrzewa, że uczeń jest ofiarą przemocy domowej informuje o tym fakcie wychowawcę, a ten pedagoga.
- 2) Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem, w zależności od sytuacji, przeprowadza rozmowę z dzieckiem, prosi pielęgniarkę szkolną o pomoc w dokonaniu wywiadu lub podejmuje inne przewidziane prawem czynności zmierzające do rozpoznania sprawy.
- 3) Pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły zakłada sprawcy przemocy Niebieską Kartę lub zgłasza do prokuratury podejrzenie o popełnieniu przestępstwa. Przeprowadza

rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka. Informuje o podejrzeniu stosowania przemocy wobec dziecka i niedostatecznej nad nim opieki oraz o konsekwencjach takiego postępowania i wskazuje formy pomocy.

- 4) Pedagog sporządza notatkę z przeprowadzonej rozmowy.
- 5) W przypadku rodziny objętej nadzorem kuratora sądowego o swoich podejrzeniach niezwłocznie informuje kuratora.

- **Postępowanie wobec ofiar i sprawców cyberprzemocy**

- 1) Nauczyciel, któremu zgłoszony został przypadek cyberprzemocy, informuje o zdarzeniu wychowawcę, a ten pedagoga, dyrektora lub wicedyrektora.
- 2) Wychowawca i pedagog ustalają okoliczności zdarzenia (rodzaj materiału, sposoby rozpowszechniania, ustalenie sprawcy, świadków zdarzenia) i zabezpieczają z pomocą nauczyciela informatyki dowodów cyberprzemocy. Jeżeli to możliwe, ustalają tożsamość sprawcy cyberprzemocy.
- 3) Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem przeprowadza rozmowę z ofiarą cyberprzemocy, udziela jej wsparcia i porady, ustala okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.
- 4) Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem informuje o zdarzeniu rodziców/ opiekunów prawnych poszkodowanego i sprawcy (jeżeli jest znany i nieletni).
- 5) Jeżeli sprawca jest nieznanymi:
 - przerwanie aktu cyberprzemocy (zawiadomienie administratora serwisu w celu usunięcia materiału),
 - powiadomienie policji o cyberprzemocy w celu podjęcia określonych czynności śledczych.
- 6) Jeżeli sprawcą jest uczeń szkoły:
 - A. przerwanie aktu cyberprzemocy (zawiadomienie administratora serwisu w celu usunięcia materiału),
 - B. poinformowanie rodziców (prawnych opiekunów) sprawcy cyberprzemocy o zdarzeniu, wezwanie rodziców do szkoły.

C. Rozmowa z uczniem – sprawcą przemocy o jego zachowaniu (przeprowadza pedagog i/lub psycholog, dyrektor i/lub wicedyrektor oraz wychowawca)

- ustalenie okoliczności zajścia, wspólne zastanowienie się nad jego przyczynami i poszukanie rozwiązania sytuacji konfliktowej,
- sprawca powinien otrzymać jasny i zdecydowany komunikat o tym, że szkoła nie akceptuje żadnych form przemocy,
- omówienie z uczniem skutków jego postępowania i poinformowanie o konsekwencjach, które zostaną wobec niego zastosowane,
- sprawca powinien zostać zobowiązany do zaprzestania swojego działania i usunięcia z sieci szkodliwych materiałów,
- określenie sposobów zadośćuczynienia wobec ofiary cyberprzemocy,
- jeśli w zdarzeniu brała udział większa grupa uczniów, należy rozmawiać z każdym z nich z osobna, zaczynając od lidera grupy.
- udzielenie sprawcy cyberprzemocy – przy współpracy z jego rodzicami (prawnymi opiekunami) – wsparcia, porady i ewentualnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Monitorowanie sytuacji ucznia. Praca ze sprawcą powinna zmierzać w kierunku pomocy uczniowi w zrozumieniu konsekwencji swojego zachowania, w zmianie postawy i postępowania ucznia, w tym sposobu korzystania z nowych technologii,
- w uzasadnionym przypadku można w toku interwencji zaproponować uczniowi (za zgodą rodziców) skorzystanie z pomocy innego specjalisty.

7) Działania wobec ofiary przemocy:

- Udzielenie ofierze cyberprzemocy – przy współpracy z jej rodzicami (prawnymi opiekunami) – wsparcia, porady i ewentualnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- Monitorowanie sytuacji ucznia – ofiary cyberprzemocy w celu sprawdzenia, czy nie są wobec niego podejmowane dalsze działania przemocowe bądź odwetowe ze strony sprawcy

- Wskazanie rodzicom (prawnym opiekunom) ucznia, który stał się ofiarą cyberprzemocy, adresów specjalistycznych placówek udzielających pomocy dzieciom i młodzieży w przypadku cyberprzemocy.

- **Postępowanie w sytuacji ucznia chorego na depresję**

W przypadku podejrzeń zaburzeń emocjonalnych ucznia nauczyciel zawiadamia wychowawcę oraz pedagoga/psychologa szkolnego.

1. Nauczyciel, pedagog/psycholog szkolny lub osoba najbliższa uczniowi podejmuje rozmowę z uczniem celem wsparcia i zaproponowania pomocy.
2. Pedagog kontaktuje się z rodzicami ucznia, ustala oraz monitoruje dalsze formy pomocy (rozpoczęcie procesu diagnostycznego, konsultacje specjalistyczne itp.) oraz ramy współpracy uczeń – rodzic – dziecko.
3. Pedagog informuje nauczycieli pracujących z uczniem o potrzebie indywidualizacji wymagań edukacyjnych.
4. Wychowawca w ustalonym czasie informuje pedagoga o sytuacji szkolnej ucznia.

- **Postępowanie w sytuacji ucznia sam okaleczającego się oraz samobójstwa**

1. Nauczyciel, który ma wiedzę o tym, że uczeń dokonał samookaleczenia lub podjął próbę samobójczą, niezwłocznie udziela pierwszej pomocy (przedmedycznej) z pomocą pielęgniarki bądź zapewnia pomoc poprzez wezwanie pogotowia ratunkowego.
2. Nauczyciel pozbawia ucznia dostępu do wybranych przez niego środków zagrażających jego zdrowiu lub życiu.
3. Nauczyciel prosi wybraną osobę o poinformowanie pedagoga/psychologa szkolnego, wychowawcę i dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji kryzysowej.
4. Jeżeli wydarzenie miało miejsce podczas zajęć lekcyjnych, należy zapewnić opiekę pozostałym uczniom.
5. Jedna z wyżej wymienionych osób wzywa rodziców lub opiekunów ucznia i zobowiązuje do konsultacji psychiatrycznej. Dziecko zostaje przekazane pod opiekę opiekunów.
6. Wychowawca, pedagog lub psycholog szkolny informuje rodziców o możliwości wsparcia psychologicznego na terenie szkoły.